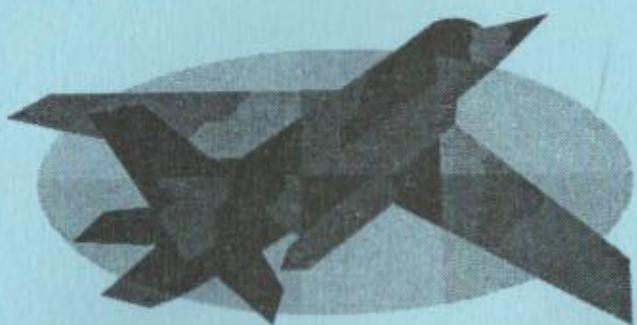

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

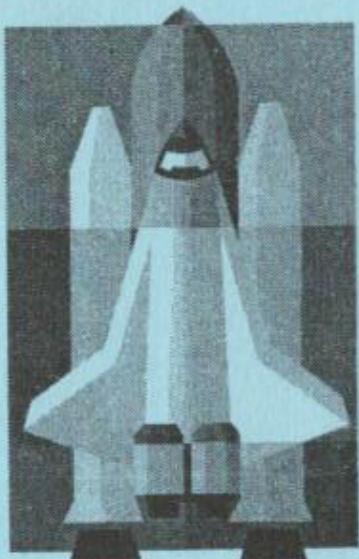

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

19-20 лютого 2008 р.

Київ 2008

УДК: 009 (082)

Актуальні проблеми психології діяльності в особливих умовах: матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції 19-20 лютого 2008 р. / за заг. ред. О.В.Петренка, О.М.Ічанської. – К.: НАУ, 2008. – 144 с.

Містить матеріали доповідей щорічної науково-практичної конференції з проблем психології діяльності в особливих умовах.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

В.П. Харченко, д-р тех.н., проф., проректор з наукової роботи
Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

О.В. Петренко, к.психол.н., доц., завідувач кафедри
авіаційної психології, заступник директора з наукової роботи
Гуманітарного інституту НАУ

Члени оргкомітету:

проф. Л.Ф. Бурлачук
доц. Т.В. Вашека
доц. О.М. Долгова
ст. викл. В.В. Злагодух
доц. О.М. Ічанська
проф. Г.В. Ложкін

проф. О.Р. Малхазов
доц. О.М. Назарук
доц. Л.В. Помиткіна
доц. О.В. Сечайко
проф. В.О. Татенко
доц. С.М. Хоружий

Секретаріат конференції

В.В. Злагодух (голова секретаріату)
Е.І. Кологривова
О.В. Івачевська

*Рекомендовано до друку вченю радою Гуманітарного
інституту НАУ (Протокол №4 від 14 лютого 2008 р.)*

© Національний авіаційний
університет, 2008

Актуалізація потенційної обдарованості студентів в контексті сучасних змін в структурі професійної діяльності

На сьогоднішній день в системі сучасної освіти та психологічної науки виникла гостра потреба у пошуку психологічних технологій щодо розвитку обдарованої молоді. Особливо нагальною є проблема ідентифікації, розвитку наукової обдарованості у природничій та технічній сферах (фізика, хімія, біологія, технічно-конструктивна діяльність).

В цьому контексті постає питання підготовки обдарованої студентської молоді до майбутньої професійної діяльності, актуалізації потенційної обдарованості. Саме тому важливим є вивчення когнітивних, особистісних та соціальних конструктів в структурі науково обдарованої особистості.

Когнітивний конструкт науково обдарованого студента характеризується індивідуальними відмінностями в способах отримання, переробки і застосування інформації, які проявляються в розвиненій просторовій уяві, у сприйманні оточуючого світу образами, символами, семантичному представлені запропонованих ідей, конструюванні нових моделей і т.п.

Однією з концепцій успішної професійної діяльності є трейт-факторний підхід (Ф.Пірсон), який передбачає відповідність діяльності та обдарованості особистості.

Вчений Голланд ідентифікує шість категорій особистості і відповідні види їх діяльності, в яких можна актуалізувати обдарованість:

- 1) реалістичний (прагматичний) – розумні потреби, технічна грамотність;
- 2) конвенціональний – організований, практичний, конформіст;
- 3) ініціативний – підприємливий, який володіє даром переконання, спілкування;
- 4) дослідницький – науково-мислительний з розвинутим абстрактним мисленням, аналогії;

- 5) художній – творчий, обдароване мислення, багата уява, естетичний смак;
- 6) соціальний – методичний, орієнтований на роботу з людьми, спілкування, консультування.

Отже, 1. Актуалізація потенційної обдарованості наколов обдарованої молоді залежить від типу особистості (за класифікацією І.П.Павлова), від когнітивних складових та особливостей соціального середовища. 2. Поєднання вище перелічених конструктів та типів соціального середовища сприяє найбільш успішній актуалізації обдарованих студентів та успішній підготовці до майбутньої професійної діяльності.

Валерій Бараник
к. психол. н., доцент
Юрій Сіленко
м. Київ

Психологічне супроводження діяльності керівника в особливих умовах

Психологічне супроводження діяльності керівника, який виконує свої функціональні обов'язки в особливих умовах, спрямоване на підтримку його управлінської компетентності шляхом вирішення наступних завдань:

- виділення факторів, що впливають особистість керівника та на ефективність його діяльності в екстремальних умовах;
- розвиток здатності до управлінської діяльності в екстремальних умовах за допомогою психологічної підготовки;
- психологічна підтримка під час вирішення управлінських питань, та прийняття важливих управлінських рішень в обмежений термін;
- збереження психологічного здоров'я та професійного довголіття управлінців за допомогою методів психологічної допомоги;